

Cultusminister, der har fremkaldt stor Frygt hos mig. Det Gnefte, han fremsførte til Svar paa det, jeg havde sagt, var, at jeg havde overseet § 6 i det hvilende Grundlovsforslag, det har jeg paa ingen Maade; men naar jeg sammenholder §§ 2 og 6, saa seer jeg i § 2 en bestemt Betegnelse af, hvad der skal være særligt, og i § 6 en almindelig Bestemmelse om, at, hvad der i Grundloven angaaer baade fælles og særlige Anliggender, skal indskrænktes til de særlige alene, naar Fællesforfatningen vedtages. Men dersom man nu ad den Vej ogsaa kunde gjøre de Anliggender, der ere nævnte som særlige, til Fællesanliggender, og altsaa forsaavidt uddrage dem af Grundloven, saa veed jeg ikke, hvad der er Danmarks Grundlov og hvad der er Fællesforfatning, vi ere da inde paa det aldeles Ubestemmelige. Uagtet jeg med den største Beredvillighed skal tage imod enhver Erklæring og skal forklare den paa den for Ministeriet allergunstigste Maade, samt vil lade mig tilfredsstille af Erklæringer, afgivne af Ministrene, stolende paa, at de som redelige Mænd ville gennemføre dem, saa troer jeg dog, at det ikke gaaer an at henkaste saadanne almindelige Uttringer, der, naar de blive staaende uimodfagte, af tilkommende Ministre kunne forklares og benyttes saaledes, at den paatænkte Grundlov vilde tabe sin sande Betydning.

Strøe- og Underviisningsministeren: Jeg tilstaaer, at jeg ikke ganske tydeligt hørte Slutningen af den sidste ærede Taler's Foredrag; men, forsaavidt jeg opfattede det rigtigt, maa jeg dog bemærke, hvad jeg allerede tidligere har sagt, at det ingenlunde er Ministeriets Tanke at lade alle saadanne enkelte Uttringer eller Bemærkninger som de af ham fremsførte henstaae uden nærmere Forklaring og Dybskning. Det er kun paa dette Stadium, at Ministeriet har anseet det nødvendigt, — og jeg troer dog, man bør indrømme, at der i hele Forholdets Natur foreligger god Grund til ikke nu at gaae ind paa nogen udførlig og grundig Debat. At indføre saadanne enkelte Spørgsmaal er derfor meget uheldigt, for ikke at bruge noget andet Ord; dette er imidlertid heller ikke skeet fra Ministeriets Side, men fra enkelte Rigsdagsmænds.

Da jeg har reist mig, kan jeg ikke andet end tilføje en Bemærkning, som det forekommer mig ogsaa maa kunne faae Anvendelse paa det Foredrag, der blev holdt af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. N. Hansen); denne Bemærkning angaaer det Spørgsmaal, hvorvidt det virkelig kunde være nødvendigt, efter at der i Fællesforfatningsudkastet var fremkommet Bestemmelser, der af En eller Anden ansaaes for at gribe ind i selve Indholdet af den særlige Grundlov for Kongeriget Danmark, paa Grund af disse Bestemmelser at gaae ind paa en Betragtning af, hvorvidt man kunde vedtage Grundlovsforandringens 3die Cap.; thi hvis jeg ikke feiler, saa var det den ærede Rigsdagsmands Mening, at man derigjennem fik Berettigelse til nu at omtale saadanne Bestemmelser i Fællesforfatningen (3al.). Jeg vil da med Hensyn hertil bemærke, at der, selv naar det begrænses saaledes, dog ikke forekommer mig at være nogen egentlig Grund til at bringe Spørgsmaalet frem her. Sagen er jo nemlig den, at der først vil kunne fremkomme et praktisk Resultat, naar der skal tages Beslutning om en Ikrafttræden af Grundlovsforandringen. Indtil da er der kun foreløbigt et Grundlovsudkast tilføede, som kan blive brugbart under Forudsætning af en vis Fællesforfatning, og deraf følger altsaa, at, dersom der virkelig skulde findes saadanne Bestemmelser i et Fællesforfatningsudkast, som man meente paa ingen Maade at kunne gaae ind paa, saa maatte man naturligtvis, hvis man ansaae disse Bestemmelser for saa vigtige, at man vilde udsætte sig og Landet for Følgerne deraf, kort sagt efter at have anstillet de forskjellige Overveielser, som maatte frembyde sig, gribe den Udvei at stemme imod Beslutningen om Grundlovsforandringens Ikrafttræden, og derved altsaa ogsaa imod Fællesforfatningsudkastet; dette forekommer mig at være det Naturligste og Simpleste. Men hvad kan det hjælpe, at vi nu her betragte dette Spørgsmaal og sige, at der vel er visse Bestemmelser i Forslaget til Grundlovsforandringen, der i og for sig ere gode nok — det antager jeg, man er gaaet ud fra, da man vedtog det forrige Gang —, men nu have vi faaet Tvivl, om de ogsaa kunne